

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้าน โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)

“วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
โดยใช้ CNKS Model”

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

คำนำ

นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนต้นแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่นได้ดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าวภายใต้ชื่อนวัตกรรม “วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้ CNKS Model” ซึ่งในแต่ละกิจกรรมมีกระบวนการวางแผนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) นำเสนอกระบวนการ ขั้นตอน และการวัดประเมินผล ก่อนเริ่มกิจกรรม หลังการดำเนินการจัดกิจกรรมได้มีการสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรม และแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อการดำเนินกิจกรรมใหม่ในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งนวัตกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนทำแล้วประสบผลสำเร็จ และน่าจะนำไปขยายผลต่อโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษา หรือโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อนวัตกรรม.....	1
ชื่อ-นามสกุล (ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้รับผิดชอบ).....	1
ความสำคัญของนวัตกรรม.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
กลุ่มเป้าหมาย.....	3
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม.....	3
ขั้นตอนการออกแบบหรือพัฒนานวัตกรรม.....	17
ขั้นตอนการใช้พัฒนานวัตกรรม.....	22
ผลสำเร็จของการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม.....	26
แนวทางการนำนวัตกรรมไปใช้.....	26
บรรณานุกรม.....	28
ภาคผนวก.....	29
ผลการประเมินจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)	29
ผลการประเมินความพึงพอใจ.....	29
โครงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	31
ประกาศการใช้หลักสูตร.....	38
คำสังนิเทศภายใน.....	39
ภาพกิจกรรม.....	41
ควอาร์โค้ดวิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model.	44
คำรับรองเอกสาร.....	45

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. ชื่อนวัตกรรม โรงเรียนต้นแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)
“วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model”

2. ชื่อ-นามสกุล (ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้รับผิดชอบ) นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
หมายเลขโทรศัพท์ 081-615-3659

3. ความสำคัญของนวัตกรรม

โลกในปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์การเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้ส่งผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การเมือง และการศึกษาของทุกประเทศ ในการพัฒนาของประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาเป็นลำดับแรก เนื่องจากระบบการศึกษานั้นเปรียบเสมือนเครื่องมือในการขัดเกลาความรู้ความสามารถของมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการสร้างสรรค์อนาคตของชาติให้เติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงเป็นการขัดเกลาทางสังคม ทั้งทางด้านจิตใจ ความคิด และบุคลิกภาพ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การศึกษา คือ เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ การศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยในการพัฒนาสังคมต่อไป การที่จะทำเช่นนี้ได้เราจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพทั่วไปในด้านทักษะของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ทราบถึงทักษะด้านต่าง ๆ ว่าผู้สอนและผู้เรียนเองต้องมีทักษะในด้านใดบ้างในศตวรรษที่ 21 และต่อยอดไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้เรียนและผู้สอน เพื่อให้เกิดทักษะที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อโลกในอนาคต Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พลฤทธิกุล, 2558)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็กเยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้บำเพ็ญประโยชน์ตามคุณธรรมของชาติ 20 ปี (พ.ศ.261-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้หลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และกำหนดให้ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยมีการปรับปรุงหลักสูตร

แกนกลางให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป อีกทั้งยังมีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวนโยบายการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในเชิงของการบูรณาการให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้ประวัติศาสตร์เป็นบริบท (Contexts) และบูรณาการประวัติศาสตร์กับหน้าที่พลเมืองศีลธรรม เพื่อให้เกิดเป็นจริยธรรมของผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปต่อยอด และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น จึงได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนบนพื้นฐานพหุปัญญาที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้ออกแบบพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) “วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model”

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการสืบเสาะแสวงหาความรู้และมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร
4. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
5. เพื่อให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)
6. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

5. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 116 คน และครูโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น จำนวน 15 คน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นของตนเองได้ ร้อยละ 80
2. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเองได้ ร้อยละ 80
3. นักเรียนมีทักษะและใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการสืบเสาะแสวงหาความรู้และมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรได้ ร้อยละ 80
4. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นได้ ร้อยละ 80
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) ร้อยละ 100
6. ครูและนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมาก

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นของตนเอง
 2. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเอง
 3. นักเรียนมีทักษะและใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการสืบเสาะแสวงหาความรู้และมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร
 4. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)
 6. ครูและนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
6. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถามอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูก เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2562 : 2) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูก เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2565 :1) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่งแปลตามตัวก็คือ เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 4-5) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ดังนี้

1. Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้ วิจาร์ณญาณ ในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

2. Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3. Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียน แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

4. Active Learning ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน และตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในบทบาท หน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการ พัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

สรุปได้ว่าความสำคัญของการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3. ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 5) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า

5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน
7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

จากลักษณะการเรียนรู้แบบ Active Learning ดังกล่าว จึงควรมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
3. จัดให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้การสร้างปฏิสัมพันธ์ ร่วมกันสร้างร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ที่ความรับผิดชอบในภารกิจต่าง ๆ
6. จัดกระบวนการเรียนที่สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
8. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร หรือสารสนเทศและหลักการ ความคิดรวบยอด
9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
10. จัดกระบวนการสร้างความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้และการสรุป ทบทวนของผู้เรียน

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 6) ได้กล่าวถึง ลักษณะกิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรงของครูแต่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้นำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

3. กิจกรรมเชื่อมโยงกับนักเรียน กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือ ประเทศชาติ

4. กิจกรรมเป็นการนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาใหม่ หรือใช้ในสถานการณ์ใหม่

5. กิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสร่วมอภิปรายและ นำเสนอผลงาน

6. กิจกรรมเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2562 : 2) ได้ กล่าวถึงลักษณะกิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรงของครูแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้นำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

3. กิจกรรมเชื่อมโยงกับนักเรียน กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ

4. กิจกรรมเป็นการนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาใหม่ หรือใช้ในสถานการณ์ใหม่

5. กิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสร่วมอภิปรายและนำเสนอผลงาน

6. กิจกรรมเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน สรุปได้ว่าลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด

4. รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2562 : 3) ได้ กล่าวถึงรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น

- การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)

- การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)
- การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)
- การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2565 :4-7) ได้กล่าวถึงรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่า

1. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรม เหมาะกับรายวิชาที่เน้น ปฏิบัติหรือเน้นการฝึกทักษะ สามารถใช้จัดการเรียนการสอนได้ทั้งเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล หลักการสอน คือ ผู้สอนวางแผนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จำเป็นต่อการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อน ความคิด อภิปราย สิ่งที่ได้รับจากสถานการณ์ ตัวอย่างเทคนิคการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบเน้น ประสบการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสาธิต และเทคนิคเน้นการฝึกปฏิบัติมีขั้นตอนดังนี้

1.1 เทคนิคการสอนแบบการสาธิต ผู้สอนวางแผนการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแบ่งสัดส่วนเวลาสำหรับการบรรยายเนื้อหาและการสาธิต พร้อมกับคัดเลือกวิธีการที่จะลงมือปฏิบัติให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ โดยถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่มจะต้องมีการวางแผนโครงสร้างการทำงานกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ และมีการสลับ หมุนเวียนกันทุกครั้ง จากนั้นดำเนินการบรรยายเนื้อหาและสาธิต โดยขณะสาธิตจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอนแนะนำเทคนิคปลีกย่อย จากนั้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ และผู้สอนประเมินผู้เรียนโดยการสังเกตพร้อมกับ ให้คำแนะนำในจุดที่บกพร่องเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่ม เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอน และ ผู้เรียน ร่วมกันอภิปราย สรุปผลสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ

1.2 เทคนิคการสอนแบบเน้นฝึกปฏิบัติ ผู้สอนวางแผนและออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึก ทักษะ เช่น การฝึกทักษะทางภาษา โดยจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะซ้ำๆ อาจเป็นในลักษณะใช้ โปรแกรมช่วยสอน สำหรับการฝึก โดยผู้สอนมีบทบาทให้คำแนะนำอำนวยความสะดวก กระตุ้นให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในชั้นเรียน

2. การสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) โดยการสอนแบบโครงงานสามารถจัดเป็น กิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมเดี่ยวก็ได้ ให้พิจารณาจากความยาก – ง่าย และความเหมาะสมของโจทย์งาน และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา วางแผนและกำหนดเกณฑ์อย่างกว้างๆ แล้วให้นักศึกษาวางแผนดำเนินการ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา จากนั้นให้นักศึกษานำเสนอแนวคิด การออกแบบชิ้นงาน พร้อมให้เหตุผลประกอบจากการค้นคว้า ให้ผู้สอนพิจารณาร่วมกับการอภิปรายในชั้นเรียน จากนั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติทำชิ้นงาน และส่งความคืบหน้าตามกำหนด การประเมินผลจะประเมินตาม สภาพจริง โดยมีเกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ล่วงหน้าและแจ้งให้ผู้เรียนทราบก่อนลงมือทำโครงการ และมีการเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประเมินผล

3. การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจากเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยการศึกษาค้นคว้าปัญหาที่สมมติขึ้นจากความจริง แล้วผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเสนอวิธีแก้ปัญหา หลักของการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานคือการเลือกปัญหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม วิเคราะห์ วางแผนกำหนดวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาทให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนขณะลงมือแก้ปัญหาสุดท้ายเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแก้ปัญหาผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการลงมือแก้ปัญหา

4. การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) เป็นกระบวนการสอนที่ผู้สอนใช้เทคนิค วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียน คิดเป็นลำดับขั้นแล้วขยายความคิดต่อเนื่องจากความคิดเดิมพิจารณาแยกแยะอย่างรอบด้าน ด้วยให้เหตุผลและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีจนสามารถสร้างสิ่งใหม่หรือตัดสินใจประเมินหาข้อสรุปแล้วนำไปแก้ปัญหาอย่างมีหลักการ

4.1 การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาสิ่งต่างๆ ในส่วนย่อย ๆ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา ด้านความสัมพันธ์และด้านหลักการจัดการโครงสร้างของการสื่อความหมาย และสอดคล้องกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ คือ การคิดจำแนก รวบรวมเป็นหมวดหมู่ และจับประเด็นต่าง ๆ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ดังนั้นการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4.2 การคิดสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่ดึงองค์ประกอบต่าง ๆ มาหลอมรวมกันภายใต้โครงร่างใหม่อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากเดิม การคิดสังเคราะห์ครอบคลุมถึงการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะคิดซึ่งมีมากหรือกระจายกันอยู่มาหลอมรวมกัน คนที่คิดสังเคราะห์ได้เร็วกว่าย่อมได้เปรียบกว่าคนที่สังเคราะห์ไม่ได้ ซึ่งจะทำให้เข้าใจและเห็นภาพรวมของสิ่งนั้นได้มากกว่า การคิดสังเคราะห์แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- การคิดสังเคราะห์เพื่อสร้างสิ่งใหม่ เช่น ประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ตามต้องการ
- การคิดสังเคราะห์เพื่อสร้างแนวคิดใหม่เป็นการพัฒนาและคิดค้นแนวคิดใหม่ ถ้าเราสามารถคิดสังเคราะห์ได้ดี จะทำให้พัฒนาความคิดหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

4.3 การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดใหม่ ๆ แนวทางใหม่ ๆ ทักษะคิดใหม่ ๆ ความเข้าใจและการมองปัญหาในรูปแบบใหม่ ผลลัพธ์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจน คือ ดนตรี การแสดง วรรณกรรม ละคร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมทางเทคนิค แต่บางครั้งความคิดสร้างสรรค์ก็มองไม่เห็นชัดเจน เช่น การตั้งคำถาม บางอย่างที่ย่อยขยายกรอบของแนวคิดซึ่งให้คำตอบบางอย่าง หรือการมองโลกหรือปัญหาในแนวอกกรอบ

ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดเชื่อมโยงที่พยายามหาทางออกหลาย ๆ ทาง ใช้ความคิดที่หลากหลายแสวงหาความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และนอกกรอบ คัดสรรหาทางเลือกใหม่ ๆ และพยายามปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีวิธีการอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. แสวงหาข้อบกพร่อง (Mess Finding)
2. รวบรวมข้อมูล (Data Finding)
3. มองปัญหาทุกด้าน (Problem Finding)
4. แสวงหาความคิดที่หลากหลาย (Idea Finding)
5. หาคำตอบที่รอบด้าน (Solution Finding)
6. หาข้อสรุปที่เหมาะสม (Acceptance Finding)

กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือโดยความตั้งใจ ซึ่งสามารถ ทำได้ด้วยการศึกษา การอบรมฝึกฝน การระดมสมอง (brain-storming) มากกว่าครึ่งหนึ่งของการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ของโลก เกิดจากการค้นพบโดยบังเอิญ (serenity) หรือการค้นพบสิ่งหนึ่งซึ่งใหม่ ในขณะที่กำลังต้องการค้นพบสิ่งอื่นมากกว่า

สรุปได้ว่ารูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) วิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

5. บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2565 :7-8) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน
2. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
4. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลายวางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรมครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน ครูมีการจัดทำหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนตาม แนวทางการนิเทศโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
 - มีส่วนร่วมในชั้นเรียน
 - มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ
 - เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning)

- สร้างองค์ความรู้ได้
- มีความเข้าใจในตนเอง
- ใช้สติปัญญาในการคิดวิเคราะห์
- สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21
- มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ ในการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

6. ครูมีการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ และนำผลไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนหรือใช้ประกอบการวิจัยในชั้นเรียน

7. นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ระดับสูง สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

8. นักเรียนมีทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิตในการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2562 : 28) ได้กล่าวถึงบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนกิจกรรมหรือเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน เน้นผลที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

2. เป็นคนสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอนและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่สนใจรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

4. จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaboratory Learning) ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ วิธีการ และผลให้ผู้เรียนได้มีการบูรณาการเนื้อหาสู่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทายและหลากหลาย แม้รายวิชาที่เน้นทางด้านการบรรยาย หลักการและทฤษฎีก็สามารถจัดกิจกรรมเสริม อาทิ การอภิปราย การแก้ไขสถานการณ์ที่กำหนดเสริมเข้ากับกิจกรรมการบรรยาย

7. วางแผนในเรื่องของเวลาการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในประเด็นเนื้อหาและกิจกรรมในการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้เวลาการจัดกิจกรรมมาก

8. ใจกว้างยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นที่ผู้เรียนนำเสนอ

สรุปได้ว่าบทบาทของครูในการบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนกิจกรรมหรือเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน เน้นผลที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทายและหลากหลาย สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอนและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์

1. ทำไมต้องเรียนประวัติศาสตร์

สำนักวิชาการและมาตรฐาน (2560 : 3-4) ได้กล่าวว่าสังคมปัจจุบันเป็นโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และโลกของตลาดเสรีที่ผู้คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ การใช้ชีวิตแบบทันสมัยที่มีความเป็นสากลทั้งภาษา การแต่งกาย อาหารการกิน ภาพยนตร์ ดนตรี เป็นยุคที่ผู้คน ส่วนใหญ่หลงใหลกับโลกตะวันตกแม้จะมีสไตล์เกาหลีและญี่ปุ่น ซึ่งล้าหน้าและทันสมัย ยุคที่ผู้คน (ส่วนหนึ่ง) นิยมคนเก่ง คนฉลาด ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันเทคโนโลยี ยุคที่เด็กไทย เห็นและ หลงใหลความเป็น “ปัจเจกชน” มากกว่าจิตสาธารณะ ความคิดของผู้คนในความเป็นสากล ยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อ “ค่านิยมความเป็นไทย” อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยนับวันยิ่งจะถูก เหมินจากเยาวชนมากยิ่งขึ้น

ทุกวันนี้ “ประวัติศาสตร์” สำหรับเยาวชนไทย จึงอาจเป็นเพียงเรื่องราวในอดีต ที่เต็มไปด้วย พ.ศ. สิ่งของเก่าแก่ ผู้คนที่ล้มหายตายไปหมดแล้ว เหตุการณ์ที่ต้องจดจำและจำเรียน เพื่อ “สอบ” ตามเกณฑ์ใน ระบบการศึกษาเท่านั้น แม้ว่าจะมีผู้เรียนบางคนชอบและสนุกสนานที่จะฟังเกร็ดประวัติศาสตร์ ได้เรียนรู้อดีต มีความภาคภูมิใจในชาติและบรรพบุรุษ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีคำถามเสมอว่าจะเรียนประวัติศาสตร์ไปทำไม ประวัติศาสตร์มีประโยชน์อย่างไรในโลกยุคโลกาภิวัตน์ จะใช้ประวัติศาสตร์ไปประกอบอาชีพอะไร ที่สำคัญยังมี คำถามที่เป็นความคาดหวังของสังคม “หลักสูตรประวัติศาสตร์ควรเป็นอย่างไร เยาวชนไทยจึงจะรัก และภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย”

ในฐานะผู้สอนประวัติศาสตร์คำถามนี้ น่าจะท้าทาย “ความเชื่อและความศรัทธา” ในอาชีพของครู ประวัติศาสตร์ท้าทาย “ความคิดและความสามารถ” ของผู้เป็นครูที่มีบทบาท หน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนไทยที่เห็นคุณค่าของความเป็นไทย แม้ว่าครูส่วนหนึ่งยังคงคลั่งใจว่าประวัติศาสตร์จะสร้างความ เป็นชาติไทยได้หรือไม่ เราต้องทำความเข้าใจก่อนว่าประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีคุณค่าที่สุดแขนงหนึ่งของ การเรียนรู้ เพราะประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรม สื่อสารมวลชน รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ก็ต้องมีความรู้พื้นฐานที่ เป็นประสบการณ์ของมนุษย์ในอดีต หรือ “ประวัติศาสตร์” นั่นเอง และที่สำคัญประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

สรุปได้ว่าประวัติศาสตร์จะช่วยให้มนุษย์เกิดสำนึกในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงอดีต และปัจจุบัน อันสร้างความภูมิใจและกระตุ้นความรู้สึกรักในชาติหรือเผ่าพันธุ์ ตลอดจนตระหนักถึงคุณค่า ของมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้ ประวัติศาสตร์ช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากอดีตเพื่อเป็นบทเรียน สำหรับปัจจุบัน

2. เทคนิคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในยุคคริสต์ศตวรรษที่ 21

วิภาดา พินลา (2561 :10-15) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในยุคคริสต์ศตวรรษ ที่ 21 ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาในรายวิชาประวัติศาสตร์ ควรมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ครบ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมี

เหตุผล สามารถค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเองโดยอาศัยการสืบเสาะ สืบค้น เสาะหา สำนวญ ตรวจสอบอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้จนสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาในอนาคต ซึ่งได้มีนักวิชาการได้เสนอกระบวนการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไว้ดังนี้

วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสอนสาระประวัติศาสตร์ ผู้สอนอาจนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นกำหนดปัญหาหรือสมมติฐาน (Setting up Problem or Hypothesis) โดยการใช้ การสังเกตของผู้เรียนและผู้สอนรวมกัน เพื่อให้พบข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์หรือพฤติกรรมของบุคคลในประวัติศาสตร์ จากนั้นดำเนินการศึกษาขอบเขต และแนวทางปัญหาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยละเอียด แล้วให้ผู้เรียนคาดเดาคำตอบ หรือกำหนดแนวทางที่คาดว่าจะเป็นไปได้ในรูปแบบของการตั้งสมมติฐาน

2. ขั้นแสวงหาความรู้โดยการรวมหลักฐาน (Data Collection) ผู้สอนให้คำแนะนำ เกี่ยวกับวิธีการค้นคว้า และบอกแหล่งที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาและรวบรวมหลักฐานได้ อาจกำหนดให้ในรูปแบบของการบอกบรรณานุกรมหรือหนังสืออ้างอิง และถ้าเป็นไปได้ผู้สอนอาจเตรียมหลักฐาน เอกสารไว้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการตอบสนอง ความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียนประการหนึ่งที่สำคัญต้องมีการจำแนกประเภทของหลักฐานขั้นต้น ขั้นที่สอง และขั้นที่สามเพื่อความน่าเชื่อถือในหลักฐานเป็นเกณฑ์

3. ขั้นวิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล (Data Analysis & Evaluation) ผู้สอนต้องอาศัยหลักการสำคัญซึ่งแยกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.1 การประเมินคุณค่าภายนอก (External Criticism) การพิจารณา เปรียบเทียบกับหลักฐานอื่นที่กล่าวถึงข้อเท็จจริงเดียวกัน เพื่อตรวจหาข้อบกพร่องผิดพลาด ของหลักฐานที่ไม่ใช่หลักฐานขั้นต้น การค้นคว้าพิจารณาเกี่ยวกับภูมิหลังในบทความ บทนำ บทสรุป ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ ได้

3.2 การประเมินคุณค่าภายใน (Internal Criticism) การที่ผู้เรียน พยายามใช้ความเฉลียวฉลาดและความรอบรู้ค้นหาเหตุผล ความคงเส้นคงวา ความเป็นจริง และสิ่งที่เป็นวัตถุประสงค์ของหลักฐาน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในลักษณะที่ใกล้เคียงถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุดขั้นตอนการสังเคราะห์

4. ขั้นตีความและสังเคราะห์ (Data in Interpretation and Synthesis) การนำหลักฐานที่ผ่านการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าแล้วมาตีความและสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจข้อเท็จจริงในรูปแบบของแนวคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์เป็นเรื่อง ๆ โดยนำหลักฐานหรือข้อเท็จจริงมาพิจารณา อธิบาย วิพากษ์วิจารณ์ และแสดงความคิด เห็นประกอบแล้วจึงสรุปผสมผสานและสังเคราะห์เข้าด้วยกันกลายเป็นแนวคิดรวบยอดการเรียนรู้

5. ขั้นนำเสนอข้อมูล (Presentation) การนำเสนอความรู้และแนวความคิดที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วต่อผู้อื่น โดยการบรรยาย การอภิปราย การสัมมนา การเขียนบทความ การทำรายงาน และอื่น ๆ ซึ่งผู้นำเสนอต้องใช้ความสามารถในการ ร่างโครงเรื่อง และแนวทางการเขียนอย่างรัดกุมเพื่อให้น่าสนใจ มีคุณค่า มีความต่อเนื่อง รั้าใจผู้อ่านหรือผู้ฟังให้ติดตามการนำเสนอ

สรุปได้ว่าเทคนิคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในยุคคริสต์ศตวรรษที่ 21 ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอนคือ การกำหนดหัวข้อ การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินคุณค่าหลักฐาน การตีความวิเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงนำเสนอ

การนิเทศภายในสถานศึกษา

1. ความหมายของการนิเทศ

กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2560 : 2) ได้กล่าวว่าการนิเทศหมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของ การศึกษา การนิเทศจะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เพราะเป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้ และคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นศิลป์เพราะต้องอาศัยเทคนิควิธี และมนุษยสัมพันธ์ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ติดต่อประสานงาน การจูงใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา นอกจากนี้ การนิเทศยังเป็นรูปแบบของการบริหารการศึกษาที่ต้องการการมีส่วนร่วมของบุคคล เป็นลักษณะของการบริหารตามรูปแบบประชาธิปไตย เพราะการนิเทศใช้หลักการต่าง ๆ ของประชาธิปไตยมาดำเนินการ ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกัน การประชุมปรึกษาหารือกัน การให้ความร่วมมือประสานงาน การร่วมมือแก้ปัญหา

2. ความสำคัญของการนิเทศการสอน

กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2560 : 3) ได้กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยกระบวนการนิเทศ ทั้งนี้เพราะการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับครู เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิผลมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนในโรงเรียน เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้ข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การสอนของตน ได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการสอน ซึ่งนอกจากเพื่อช่วย ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพ การสอนของครูแล้วยัง พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้วยเหตุผลที่ว่า

1. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยากจำเป็นจะต้องมีการนิเทศ
2. การนิเทศการสอนเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู
3. การ นิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูใน การเตรียมการสอน
4. การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่ตลอดเวลา

3. ประเภทของงานการนิเทศการศึกษา

กัลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2560 : 20) ได้แบ่งประเภทของการนิเทศออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากการพบข้อผิดพลาดและบกพร่องก็ให้หาทางช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่าง ๆ
2. การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) เป็นการนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
3. การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้ผู้กำลังใจช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง
4. การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดมีขึ้นในโรงเรียน

4. กระบวนการนิเทศการศึกษา

กัลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ (2560 : 20) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศไว้ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางแผนงาน
2. ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละชั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ และการพัฒนานโยบาย
3. ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าใจให้ มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และให้ความสะดวกในการทำงาน
4. ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาส การตำหนิ การไล่ออก และการบังคับให้กระทำตาม
5. ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผล การปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือพิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการ ประเมินอย่างมีแบบแผน มีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรจะมีการวิจัยด้วย จะเห็นว่า กระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นการทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครู เพื่อจะได้ทราบ ปัญหา ระบุปัญหาที่จะต้องรีบแก้ไขปรับปรุงก่อนหลัง แล้วจึงวางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะ แก้ปัญหาที่ดีที่สุด ต่อจากนั้นก็ดำเนินการตามแนวขั้นตอนตามลำดับจนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วจึงนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

กาญจนา อรุณสุขขุจิ (2546 : 5) กล่าวว่าความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้น การสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

รจนา เตชะศรี (2550 : 12) ได้กล่าวว่าความพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกชอบ พอใจ หรือเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์มีความสุขในการทำงาน รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น

ภาวิณี เพชรสว่าง (2552 : 46) ได้กล่าวว่าทัศนคติในการทำงานที่มีความสำคัญสำหรับองค์การ คือ ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ทางบวกโดยเป็นผลจากประสบการณ์ในการทำงาน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึงความรู้สึกชอบหรือทัศนคติที่ดีมีต่อสิ่งที่ทำอยู่หรือระดับความพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนที่ปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นส่วนสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี ที่ได้รับการยอมรับ ดังเช่นการแบ่งความต้องการตามทฤษฎีของแมคคลีแลนด์ (David McClelland) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (วรณิ ลิ้มอักษร. 2546 :141)

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใด ๆ เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐานเป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2. ความต้องการสัมพันธ์ (Need for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่ต้องการจะสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น

ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของมาสโลว์ (Maslow. 1970 : unpagged อ้างถึงใน ประสาท อิศรปริดา. 2547 : 310-312) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of need) โดยอธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) ได้แก่ความต้องการอาหาร น้ำอากาศ การพักผ่อนหลับนอน เพศ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด เป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ความต้องการ ความอบอุ่น มั่นคง ต้องการการคุ้มครองและหนีจากอันตราย เป็นต้น

3. ความต้องการความรักและการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Belongness and Love Needs) ได้แก่ ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการคู่รักหรือครอบครัว

4. ความต้องการการยกย่องสรรเสริญ (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือตน ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ที่ล้มเหลวที่จะได้รับสนองตอบความต้องการนี้ อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่ามี ปมด้อย หรือขาดความรู้สึกรู้ว่ามีผู้คอยช่วยเหลือค่าจน

5. ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) เป็นความต้องการที่จะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึง ความปรารถนาที่จะรู้ และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง มาสโลว์มีความเห็นว่า ความต้องการตั้งแต่ขั้นนี้เป็นต้นไปจะไม่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน

6. ความต้องการด้านสุนทรียะ (Aesthetic Needs) ได้แก่ ความต้องการความเป็นระเบียบ (Order) สัจธรรม (Truth) และความงาม

7. ความต้องการสร้างประจักษ์ตนและการพัฒนาการตามศักยภาพแห่งตนซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ต้องการที่จะคิดหรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

จากทฤษฎีความพึงพอใจแสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีความต้องการตามลำดับขั้นจากขั้นต้นไปสู่ขั้นที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ถ้าความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนองก็จะทำให้เกิดความต้องการในขั้นต่อไปและเป็นการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจเพิ่มมากขึ้นด้วย ฉะนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนต้องมีความเข้าใจในความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม อันจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

3. การวัดความพึงพอใจ

ไพศาล หวังพานิช. (2546 : 147-149) เกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจดังนี้

1. ความคิดเห็น ความรู้สึกหรือความพึงพอใจของบุคคลนั้นจะคงที่อยู่ช่วงหนึ่งนั้นคือความรู้สึกนึกคิดของเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรตลอดเวลาอย่างน้อยจะต้องมีช่วงใดช่วงหนึ่งที่มีความรู้สึกของเรามีความคงที่ ทำให้สามารถวัดได้

2. ความพึงพอใจของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อมโดยวัดแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือพฤติกรรมที่เป็นอยู่

3. ความพึงพอใจ นอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณความคิด ความรู้สึกนั้นอีกด้วย เช่น ระดับความมากน้อยของความพึงพอใจ

4. การวัดความพึงพอใจ ด้วยวิธีใดก็ตามจะต้องมีสิ่งประกอบ 3 อย่างคือ ตัวบุคคลสิ่งที่วัด มีสิ่งเร้า เช่น การกระทำเรื่องราวที่บุคคลแสดงความพึงพอใจตอบสนอง และสุดท้ายต้องมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับต่ำ สูง มาก น้อย

5. สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้า ที่นิยมคือ ข้อความความพึงพอใจ (Attitude Statement) ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคลสนองตอบออกมาเป็นระดับความรู้สึก มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

การวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประเด็นสำคัญจะระบุออกมาให้ได้ว่ามีมิติต่างๆ ตามประสบการณ์ที่ผู้ปกครองได้รับการจัดการศึกษานั้นว่ามีอะไรบ้างโดยส่วน

ใหญ่จะมุ่งวัดไปที่มิติของพฤติกรรมของสถานศึกษาที่ผู้ปกครองได้สัมผัส (ประทุม สระทองยอด. 2547 : 8-9) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในการให้บริการของสถานศึกษา โดยมีพื้นฐานเกิดจากการรับรู้ถึงการจัดการศึกษาที่แท้จริงและการประเมินผลนี้จะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผู้ปกครองนักเรียนแต่ละบุคคลได้รับและตามเกณฑ์ที่ผู้ปกครองนักเรียนแต่ละบุคคลได้ตั้งไว้รวมทั้งกระบวนการตัดสินใจของบุคคลนั้นๆ ด้วยและมักจะพิจารณาจาก 2 ด้าน คือ อัตวิสัย ซึ่งเกิดจากการรับรู้ถึงการศึกษาด้านวัตถุวิสัย ซึ่งเกิดจากการได้รับปริมาณและคุณภาพของ การจัดการศึกษา

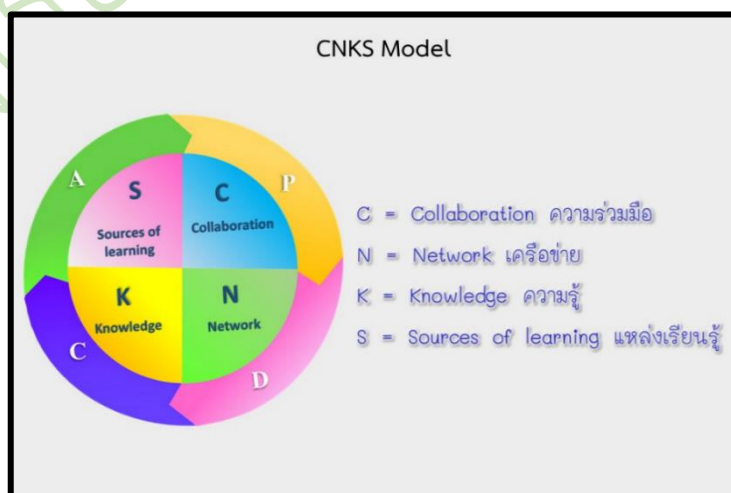
มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น การบริหาร การควบคุมงาน และเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น
 2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้
 3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่จะแสดงออกจากการพูดกิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน
- เกณฑ์ในการแปลผลความพึงพอใจ ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 576)

4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

7. ขั้นตอนการออกแบบหรือพัฒนานวัตกรรม

วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 : CNKS Model

C : Collaboration (ความร่วมมือ) ความร่วมมือของทุกฝ่ายในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ทุกฝ่ายร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยมีบทบาทร่วมกัน ดังนี้

- ครูเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และออกแบบกิจกรรมโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เป็นต้น

- นักเรียนสืบเสาะแสวงหาความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์

- ชุมชน เป็นผู้ให้ข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นแก่นักเรียน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน พระครูจารุปรีดีการ รองเจ้าคณะอำเภอ ม่วงสามสิบ/เจ้าอาวาสวัดหนองขุ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น

- โรงเรียน สนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) มีการสำรวจบริบทของโรงเรียนเพื่อกำหนดจุดเน้นการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ มีการทบทวนหลักสูตรโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตร มีการเพิ่มเนื้อหาในสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ในหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ทุกระดับชั้น มีการกำหนดนโยบายการบริหารหลักสูตรในเชิงบูรณาการให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้ประวัติศาสตร์เป็นบริบท มีการจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

N : Network (เครือข่าย) การสร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลยางโกลน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองขุ่น ผู้นำชุมชน วัดบ้านหนองขุ่นและโรงเรียน ร่วมกันการวางแผนและสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น นวัตกรรม วัดหนองขุ่น ดอนปู่ตา หอชมทุ่ง หนองแวง ประเพณีต่างๆ เป็นต้น

K : Knowledge (ความรู้) การสร้างองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น บุคคลสำคัญหรือวีระบุรุษ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่ามีความรักในท้องถิ่นของตนเอง

S : Sources of learning (แหล่งเรียนรู้) การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเอง เช่น ดอนปู่ตา วัดหนองบ้านหนองขุ่น วัดป่าหนองขุ่น วัดบ้านหนองสองห้อง หนองแวง หอชมทุ่ง ศูนย์อาชีพชุมชนบ้านหนองขุ่น จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้

วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ CNKS Model โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวางแผน

1.1 ร่วมประชุมวางแผนประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน วัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ปราชญ์ชุมชน บุคคลสำคัญ ประเพณีวัฒนธรรม ที่มีในท้องถิ่น เพื่อจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบ

1.2 จัดทำแผนและโครงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ขั้นตอนการ

2.1 สํารวจบริบทของโรงเรียนเพื่อกําหนดจุดเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

2.2 ทบทวนหลักสูตรให้อัตนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

- กําหนดวิสัยทัศน์

- กําหนดเพิ่มเติมหาเพื่อบุณการสํารการเรียนรู้แกนกลางสู่สํารการเรียนรู้

ทอ่งถึนในสํารการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ดั่งนี้

สํารที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสําคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง

ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 1 แสดงบุณการสํารการเรียนรู้แกนกลางสู่สํารการเรียนรู้ทอ่งถึน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สํารการเรียนรู้แกนกลาง	การบุณการสู่สํารการเรียนรู้ทอ่งถึน
ป.3	ป.3/2 แสดงลำดับเหตุการณ์สําคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สําคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง - ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน	- วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สําคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง - ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน - ประวัติโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุน
ม.1	ม.1/3.นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	- ความหมายและความสําคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน - ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ.ส 4.3) เช่น ข้อความ ในศิลาจารึก	- ความหมายและความสําคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน - ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ.ส 4.3) เช่น ข้อความ ในศิลาจารึก - ประวัติความเป็นมาของบ้านหนองขุน
ม.3	ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ	ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในทอ่งถึนตนเอง	ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในทอ่งถึนตนเอง

ตารางที่ 1 แสดงบูรณาการสาระการเรียนรู้แกนกลางสู่สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	การบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
		◆ วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน	◆ วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน - ศึกษาประวัติ พระสุทธิธรรมรังสี (ลี ธมมธโร) ณ วัดบ้านหนองสองห้อง ตำบลยางโยภาพ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี, หอชมทุ่ง, หนองแขว, วัดป่าบ้านหนองขุน

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	การบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ป.1	ป.1/2 บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้	◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้ - วัดหนองขุน - ดอนปู่ตา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	การบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ป.2	ป.2/1 ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ	◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ - พระครูจารุปรีดีการ รองเจ้าคณะอำเภอ ม่วงสามสิบ/เจ้าอาวาสวัดหนองซุ่น - นางหนูพิณ อนุมาตย์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 - นายกิตติ ยืนทน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8
ป.4	ป.4/3 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์	◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ - ไก่ย่างบ้านหนองซุ่น
ป.5	ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้าวรรณกรรม	◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้าวรรณกรรม - ภูมิปัญญาบ้านหนองซุ่น พรหมเซ็ดเต้า
ป.6	ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรมวรรณกรรม	◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรมวรรณกรรม - ถนนสายวัฒนธรรม (นวัตวิถีชุมชนบ้านหนองซุ่น)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	การบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ม.2	ม.2/3 ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีและอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และศิลปวัฒนธรรม ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี	◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และศิลปวัฒนธรรม ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี - วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนบ้านหนองซุ่น เช่น ลอยกระทง ฮีต 12 คลอง 14 ฯลฯ

2.3 จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

2.5 สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ชั้นประเมินผล

3.1 นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

3.2 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการ และแนวทางปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินโครงการใหม่ในปีการศึกษา 2567

3.3 สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

8. ขั้นตอนการใช้พัฒนานวัตกรรม

วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Plan)

1.1 C : Collaboration (ความร่วมมือ) วางแผนประสานความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน ในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่นเพื่อบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้แกนกลางในแต่ละระดับชั้น

2. ขั้นการปฏิบัติ (Do)

2.1 S : Sources of learning (แหล่งเรียนรู้) สำรวจแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น และจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้

2.2 K : Knowledge (ความรู้) การสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ให้กับผู้เรียน โดยวิธีการต่างๆ เช่น การสืบเสาะแสวงหาความรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เป็นต้น ซึ่งแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model

ชั้น	เรื่อง	จุดประสงค์	การจัดกิจกรรม	การวัด ประเมินผล
ป.1	สถานที่สำคัญในชุมชน - วัดบ้านหนองขุน - ดอนปู่ตา	1. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนได้อย่างถูกต้อง 2. สำรวจแหล่งวัฒนธรรมชุมชนด้วยความระมัดระวังและเห็นคุณค่า 3. อธิบายคุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมที่มีต่อชุมชน	กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)	ชิ้นงานหรือ ภาระงาน
ป.2	ประวัติบุคคลสำคัญ - พระครูจารุปริยัติการ - นางหนูพิน อนุมาตย์ - นายกิตติ ยืนทน	1. อธิบายเหตุผลในการเลือกบุคคลสำคัญในท้องถิ่นที่ประทับใจได้อย่างเหมาะสม 2. สืบค้นประวัติและผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นโดยอาศัยแหล่งข้อมูลจากชุมชนที่มีความน่าเชื่อถือ 3. ระบุมผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่น 4. นำเสนอผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน ด้วยความภาคภูมิใจและยึดถือเป็นแบบอย่าง	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	ชิ้นงานหรือ ภาระงาน
ป.3	ประวัติโรงเรียนชุมชน บ้านหนองขุน	1. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนหรือชุมชนโดยคำนึงถึงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2. ใช้เส้นเวลาลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนหรือชุมชน 3. จำแนกประเภทของหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเรื่องราวหรือเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนหรือชุมชนได้อย่างเหมาะสม	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	ชิ้นงานหรือ ภาระงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชั้น	เรื่อง	จุดประสงค์	การจัดกิจกรรม	การวัด ประเมินผล
		4. บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นอย่างเป็นระบบ 5. นำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนหรือชุมชนโดยแสดงความรู้สึกรักและภาคภูมิใจในฐานะส่วนหนึ่งของชุมชน		
ป.4	ไถ่อย่างบ้านหนองขุ่น	1. สืบค้นหลักฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยตระหนักถึงความสำคัญและความน่าเชื่อถือของหลักฐานเพื่อนำมาใช้ศึกษาข้อมูล 2. จำแนกประเภทของหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง 3. บันทึกเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นประวัติศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 4. ถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และแสดงความรู้สึกรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน
ป.5	พรมเช็ดเท้า	1. นักเรียนนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นได้ 2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาวิธีการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 3. นักเรียนใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานในการสืบค้นหาความรู้ประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชั้น	เรื่อง	จุดประสงค์	การจัดกิจกรรม	การวัด ประเมินผล
ป.6	ถนนสายวัฒนธรรม	1. นักเรียนนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นได้ 2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาวิธีการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 3. นักเรียนใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานในการสืบค้นหาความรู้ประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน
ม.1	ประวัติความเป็นมาของบ้านหนองขุน	1. นักเรียนนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวความเป็นมาในท้องถิ่นของตนได้ 2. นักเรียนเรียบเรียงนำเสนอข้อมูลประวัตินิยามปัญหาท้องถิ่นของตน	การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน
ม.2	วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนบ้านหนองขุน เช่น ลอยกระทง ฮีต 12 คลอง 14 ฯลฯ	1. นักเรียนสืบค้นประวัติความเป็นมาและประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นด้วยโครงงาน 2. นักเรียนระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรม ฮีต 12 คลอง 14 และประเพณีในท้องถิ่น	การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน
ม.3	- ศึกษาประวัติพระสุทธธรรมรังสี (ลี ธมมธโร), หอชมทุ่ง, หนองแขง, วัดป่าบ้านหนองขุน	1. นักเรียนสืบค้นภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่ตนสนใจโดยใช้โครงงาน 2. นักเรียนเขียนเรื่องราวและนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่น	การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	ชิ้นงานหรือภาระงาน

2.3 N : Network (เครือข่าย) การสร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างเครือข่ายอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ขั้นตรวจสอบ (Check)

3.1 นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก Active Learning โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ครูวิชาการโรงเรียน โดยใช้แบบนิเทศการจัดการเรียนรู้

3.2 K : Knowledge (ความรู้) นักเรียนมีความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

4. การปรับปรุง (Act)

4.1 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการ และแนวทางปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินโครงการใหม่ในปีการศึกษา 2566

4.2 N : Network (เครือข่าย) การสร้างเครือข่ายความรู้ครูสอนประวัติศาสตร์

4.3 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

9. ผลสำเร็จของการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นของตนเองได้ ร้อยละ 81.89

2. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเองได้ร้อยละ 86.20

3. นักเรียนมีทักษะและใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการสืบเสาะแสวงหาความรู้และมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรได้ร้อยละ 87.93

4. นักเรียนเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ได้ร้อยละ 84.48

5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) ร้อยละ 100

6. ครูและนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด

10. แนวทางการนำนวัตกรรมไปใช้

แนวทางการนำนวัตกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านนักเรียน ปรากฏดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการจัดกิจกรรมและเวลาวิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

โดยใช้ CNKS Model

การจัดกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม
1. ร่วมประชุมวางแผนประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน วัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ปรากฏชุมชน บุคคลสำคัญ ประเพณี วัฒนธรรม ที่มีในท้องถิ่น เพื่อจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	16 พฤษภาคม – 30 มิถุนายน 2566
2. แต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบ	
3. จัดทำแผนและโครงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	
4. สำรวจบริบทของโรงเรียนเพื่อกำหนดจุดเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์	
5. ทบทวนหลักสูตรให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์	
6. จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม
7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning	1 กรกฎาคม 2566 - 28 กุมภาพันธ์ 2567
8. สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1 มีนาคม 2567
9. นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก Active Learning	1 กรกฎาคม 2566 - 28 กุมภาพันธ์ 2567
10. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการ และ แนวทางปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินโครงการใหม่ในปีการศึกษา 2567	20 มีนาคม 2567
11.สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	31 มีนาคม 2567

บรรณานุกรม

- กาญจนา อรุณสุขรุจิ. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชย
 ปรากฏการจำกัด อำเภอไชยปรากฏ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.
**แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก [Active Learning] โครงการการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 โดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง.** กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35, 2565.
- กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. **การนิเทศการสอนในยุค 4.0.** เอกสารประกอบการสอนสาขาวิชาการประถมศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2562
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, สำนักงาน. **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาส่งเสริมการ
 จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).** หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, 2562
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
 เชิงรุก.** หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2562
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2556.
- ประสาธ อิศรปริดา. **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา.** มหาสารคาม : คลังนานาวิทยา, 2547.
- ไพศาล หวังพานิช. **การวัดผลการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- ภาวิณี เพชรสว่าง. **พฤติกรรมองค์กร.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ซีวีแอลการพิมพ์, 2552.
- รจนา เตชะศรี. **ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาสระแก้ว เขต 1.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. **จิตวิทยาการศึกษา.** คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546.
- วิภาดา พินลา. **เทคนิคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ สำหรับครูสังคมศึกษาในยุคคริสต์ศตวรรษที่ 21.**
 สงขลา : เอกสารประกอบการสอนสาขาการสอนศิลปศาสตร์ (การสอนสังคมศึกษา) คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2561.
- สถาพร พุทธิพิฏ. **การจัดการเรียนรู้ด้วย Active Learning เพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์.**
 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2558.
- สำนักวิชาการและมาตรฐาน. **เพื่อนคู่คิด มิตรคู่คุณ** แนวทางการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ :
 ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2560.

ภาคผนวก

ผลการประเมินจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)

ผลการประเมินจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model การศึกษา 2566

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลการประเมินจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)

วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model การศึกษา 2566

รายการประเมิน	จำนวนนักเรียน /ครู ทั้งหมด (คน)	จำนวนคนที่ผ่าน (คน)	คิดเป็น ร้อยละ
นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ วัฒนธรรม และประเพณีของท้องถิ่นของตนเอง	116	95	81.89
นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเอง	116	100	86.20
นักเรียนมีทักษะและใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการสืบเสาะแสวงหาความรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร	116	102	87.93
นักเรียนเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์	116	98	84.48
ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)	15	15	100
รวมเฉลี่ย			88.10

ผลการประเมินความพึงพอใจ

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) โดยมีนักเรียนปีการศึกษา 2566 จำนวน 116 คน และครู จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 137 คน แสดงดังตารางภาคผนวกที่ 2

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สถานที่สำคัญในชุมชน	4.45	0.64	มาก
2. ประวัติบุคคลสำคัญ	4.58	0.55	มากที่สุด
3 ประวัติโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น	4.63	0.49	มากที่สุด
4. ไก่ย่างบ้านหนองขุ่น	4.62	0.48	มากที่สุด
5. พรหมเช็ดเท้า	4.52	0.62	มากที่สุด
6. ถนนสายวัฒนธรรม	4.64	0.52	มากที่สุด
7. ประวัติความเป็นมาของบ้านหนองขุ่น	4.65	0.49	มากที่สุด
8. วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนบ้านหนองขุ่น เช่น ลอยกระทง ฮีต 12 คลอง 14 ฯลฯ	4.66	0.47	มากที่สุด
9. ศึกษาประวัติพระสุทธีธรรมรังสี (ลี ธมมธโร), หอชมทุ่ง, หนองแขว, วัดป่าบ้านหนองขุ่น	4.54	0.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.58	0.54	มากที่สุด

จากตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก (Active Learning) โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.58 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

โครงการ : ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แผนงาน : จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มบริหารงาน : บริหารวิชาการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นางสาวณัฐญาดา ใจอุ่น , นางสาวนฤมล ไหวพริบ

ลักษณะโครงการ : ☐ โครงการใหม่ ☒ โครงการต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินการ : 17 พฤษภาคม 2566– 31 มีนาคม 2567

ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 (Z) : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (Z1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Z3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

3.1 การปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

3.2 การปรับโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึง

ระดับประถมศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษ

ที่ 21 พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อน

ความคิด/ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ เพื่อให้สามารถนำองค์

ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต การเปลี่ยน

โฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ส่งเสริม

สนับสนุนพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดการเรียนรู้ให้มี

ประสิทธิภาพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้

เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท : (Y2) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร

และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนย่อยของแผนแม่บท : (12.1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย : (Y1) คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้

และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตลอดชีวิตดีขึ้น

แผนระดับที่ 3 แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุบลราชธานี เขต 1 (Best practice UBON1)

นโยบายที่ 2 คุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จุดเน้นที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดจำกัดความสามารถในการแข่งขัน

จุดเน้นที่ 2 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสมรรถนะทาง Digital Tecnology

องค์ประกอบ (V) V01 หลักสูตรการจัดการศึกษา

ปัจจัย (F) F0101 มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง(ทุกระดับและทุกประเภท)

V02 ผู้สอน (ครู/อาจารย์)

F0201 ผู้สอนยุคใหม่ที่มีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ (ปริมาณ/คุณภาพ)

1. หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน การเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง และหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560 ถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ และการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาทุกระดับ ยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่านักเรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งการที่นักเรียนสามารถพัฒนาได้นั้น โรงเรียนต้องส่งเสริมการดำเนินการทุกรูปแบบให้เพียงพอและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 หลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551 ให้ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560
2. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551
3. เพื่อสำรวจและจัดทำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. เพื่อนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. เพื่อให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (RT/NT/O-NET) ให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 ร้อยละ 100
2. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551 ร้อยละ 100
3. โรงเรียนสำรวจและจัดทำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นร้อยละ 100
4. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นร้อยละ 80
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ร้อยละ 100
6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (RT/NT/O-NET) สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ร้อยละ 5

เชิงคุณภาพ

1. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560
2. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551
3. โรงเรียนสำรวจและจัดทำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (RT/NT/O-NET) สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4. กิจกรรม/ขั้นตอนและแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้า หมาย	แผนการดำเนินงาน				ผู้รับผิดชอบ
		ไตรมาส 1 1 พ.ค. - 31 ก.ค.66	ไตรมาส 2 1 ส.ค.- 31 ต.ค.66	ไตรมาส 3 1 พ.ย. 66 - ม.ค.67	ไตรมาส 4 1 ก.พ.-31 มี.ค.67	
1. ขั้นเตรียมการ - ประชุมกำหนดโครงการ - ขออนุมัติโครงการ - ประชุมครูชี้แจงโครงการ - จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	คณะครู ทุกคน	✓ ✓ ✓ ✓				นางสาว ณัฐญาตา ใจอ่อน
2. ขั้นดำเนินการ กิจกรรมที่ 1 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง 2565)	คณะครู ทุกคน	✓				นางสาว นฤมล ไหวพริบ
กิจกรรมที่ 2 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2565 ตาม หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา 2551	คณะครู ทุกคน	✓				นางสาว ณัฐญาตา ใจอ่อน
กิจกรรมที่ 3 สํารวจจัดทำ ทะเบียนแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	คณะครู ทุกคน	✓				นางสาว ณัฐญาตา ใจอ่อน
กิจกรรมที่ 4 นำนักเรียน ศึกษาแหล่งเรียนรู้นอก สถานศึกษาและภูมิปัญญา ท้องถิ่น	คณะครู ทุกคน	✓	✓	✓	✓	นางสาว ณัฐญาตา ใจอ่อน
กิจกรรมที่ 5 จัดกิจกรรม การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	คณะครู ทุกคน	✓	✓	✓	✓	นาง กาญจนา ประทุมมา

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย	แผนการดำเนินงาน				ผู้รับผิดชอบ
		ไตรมาส 1 1 พ.ค. - 31 ก.ค.66	ไตรมาส 2 1 ส.ค.- 31 ต.ค.66	ไตรมาส 3 1 พ.ย. 66 - ม.ค.67	ไตรมาส 4 1 ก.พ.-31 มี.ค.67	
กิจกรรมที่ 6 ค่ายวิชาการ ติว RT/NT/O-NET	คณะครู ทุกคน			✓	✓	นาง กาญจนา ประทุมมา
3. ขั้นตรวจสอบและ ประเมิน - ตรวจสอบ และ ประเมินผล - การรายงานผลเพื่อการ ปรับปรุงพัฒนา - รายงานผลการดำเนินงาน ตามกิจกรรม	คณะครู ทุกคน				✓	นางสาว ณัฐญาตา ใจอ่อน

5. งบประมาณ

งบประมาณ จำนวน 12,000 บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)

แหล่งงบประมาณ จากเงินหนุนปัจจัยพื้นฐาน แผนงานขยายโอกาสและพัฒนาศึกษา ผลผลิตผู้
จบการศึกษาภาคบังคับ จาการายละเอียดการใช้ รายการกิจกรรม

กิจกรรม/รายการ	ประเภทค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณ				รวม
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	อื่นๆ	
1. ขั้นเตรียมการ - ประชุมกำหนดโครงการ - ขออนุมัติโครงการ - ประชุมครูชี้แจงโครงการ - จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์					
2. ขั้นดำเนินการ กิจกรรมที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ปฐมวัย พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง 2565)			1,000		1,000
กิจกรรมที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา 2551			1,000		1,000

กิจกรรม/รายการ	ประเภทค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณ				รวม
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	อื่นๆ	
กิจกรรมที่ 3 สํารวจจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
กิจกรรมที่ 4 นํานักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น			5,000		5,000
กิจกรรมที่ 5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้			3,000		3,000
กิจกรรมที่ 6 ค่าวิชาการทีวี RT/NT/O-NET			2,000		2,000
3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล - ตรวจสอบ และประเมินผล - การรายงานผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา - รายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม					
รวม	0	0	12,000		12,000

6. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1. ร้อยละ 100 โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560	1. สังเกต 2. นิเทศ ติดตาม	1. แบบสังเกต 2. แบบนิเทศ ติดตาม
2. ร้อยละ 100 โรงเรียนมีและใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551	1. สังเกต 2. นิเทศ ติดตาม	1. แบบสังเกต 2. แบบนิเทศ ติดตาม
3. ร้อยละ 100 โรงเรียนสำรวจและจัดทำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. สังเกต	1. แบบสังเกต
4. ร้อยละ 80 นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. สังเกต 2. นิเทศ ติดตาม	1. แบบสังเกต 2. แบบนิเทศ ติดตาม
5. ร้อยละ 100 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1. สังเกต 2. นิเทศ ติดตาม	1. แบบสังเกต 2. แบบนิเทศ ติดตาม
6. ร้อยละ 80 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (RT/NT/O-NET) สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 5	1. สังเกต 2. ทดสอบ	1. แบบสังเกต 2. แบบทดสอบ

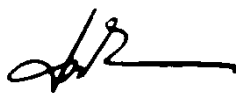
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560
2. โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา 2551
3. โรงเรียนสำรวจและจัดทำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (RT/NT/O-NET) สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

8. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมาย (contribution)

- โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอน และมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ลงชื่อ

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวณัฐญาตา ใจอ่อน)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ

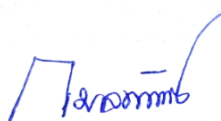

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางกาญจนา ประทุมมา)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

ประกาศโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น พุทธศักราช ๒๕๖๖
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามที่โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น ได้ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น พุทธศักราช ๒๕๖๖ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับนักเรียนทุกระดับชั้นในปีการศึกษา ๒๕๖๓ เพื่อให้สอดคล้องรับกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ มีเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การสร้างวินัย การมีจิตสำนึกรับผิดชอบ ตลอดจนการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง รวมถึงการสอนศีลธรรมแก่นักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่นพุทธศักราช ๒๕๖๖ สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียน การปรับมาตรฐานและตัวชี้วัด สอดคล้องกับ คำสั่ง สพฐ. ที่ ๑๒๓๙/๖๐ และประกาศ สพฐ. ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงชื่อ

(นายกิตติ ยืนทน)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

ลงชื่อ

(นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

คำสั่งโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุน

ที่ ๒๕/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๖

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๕๓ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธาน
๒. นางสาวอัญญาพัชร ใจชื่น	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางสาวณัฐธาดา ใจอ่อน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางกาญจนา ประทุมมา	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

และเลขานุการ

หน้าที่ ๑. หน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำการนิเทศ

๒. วางแผนกำหนดการ จัดรูปแบบและเตรียมเอกสารการนิเทศให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามปฏิทินการดำเนินงานนิเทศภายใน

๒. คณะกรรมการนิเทศห้องเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. นางสาวณัฐธาดา ใจอ่อน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	ประธาน
๒. นางสาวอัญญาพัชร ใจชื่น	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางวิภา ยั่งยืน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นายเศรษฐภูมิ สายสมาน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๕. นางกาญจนา ประทุมมา	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

และเลขานุการ

หน้าที่ ๑. ดำเนินการนิเทศครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ตามปฏิทินการนิเทศ

๒. ให้คำแนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนและครูผู้สอน

๓. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผลการนิเทศ เสนอกลุ่มงานวิชาการและ

ผู้อำนวยการโรงเรียนต่อไป

๓. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

๑. นางสาวอัญญาพัชร ใจชื่น	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	ประธาน
๒. นางสาวสุรรัตน์ รักพรหม	ตำแหน่ง ครูศศ.๑	กรรมการ
๓. เจนจิรา ภูวนิช	ตำแหน่ง ครูธุรการ	กรรมการ
๔. นางกาญจนา ประทุมมา	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

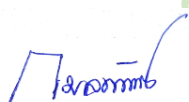
และเลขานุการ

หน้าที่ ๑. สรุปผลการนิเทศในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศต่อไป

๒. สรุปแบบบันทึกการเยี่ยมชั้นเรียน/แบบบันทึกการนิเทศห้องเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

ภาพกิจกรรม

ประชุมวางแผนประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน วัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ปราชญ์ชุมชน บุคคลสำคัญ วัฒนธรรมและประเพณีที่มีในท้องถิ่น เพื่อจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบ

ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อทบทวนหลักสูตรและเขียนโครงการ

ภาพกิจกรรม (ต่อ)

ศึกษาแหล่งเรียนรู้ดอนปู่ตา

ศึกษาแหล่งเรียนรู้วัดหนองขุ่น

ศึกษาภูมิปัญญา “ไถ่อย่างบ้านหนองขุ่น”

กิจกรรมวันวิสาข

ศึกษาแหล่งเรียนรู้หนองแขวง

ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น “การทำพรมเช็ดเท้า”

ภาพกิจกรรม (ต่อ)

ศึกษาแหล่งเรียนรู้หอดชมทุ่ง

สอบถามปราชญ์ชาวบ้าน “ประเพณีและวัฒนธรรม”

ศึกษาประวัติพระสุทธจริธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์ (หลวงพ่อลี ธัมมธโร) เจ้าอาวาสวัดโคกการาม พระวิปัสสนาจารย์
สายพระป่าในประเทศไทยศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ณ วัดบ้านหนองสองห้อง ตำบลยางโกลน

สอบถามปราชญ์ชาวบ้านเรื่องประวัติบ้านหนองขุน และประเพณี ฮีต 12 คลอง 14

คิวอาร์โค้ดวิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model

ทะเบียนแหล่งเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

ภาพกิจกรรม

คำรับรองเอกสาร

ข้าพเจ้า นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น ขอรับรองว่า เอกสารฉบับนี้เกิดจากการจัดกิจกรรม “วิธีการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ CNKS Model” โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่นจริงทุกประการ

รับรองถูกต้อง

(นางกมลทิพย์ ดอกอินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุ่น

